

7/20798

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

20/05/2013

Sayı :15014783-610-1468 - 44116
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ACELE VE SÜRELİDİR.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18.04.2013 tarihli ve 43452547-120.00-119166 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİCERİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/20798 esas no.lu soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 13 üncü maddesinde mücbir sebepler:

1. Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;

2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;

3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;

4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması,

gibi haller olarak sayılmıştır.

Aynı Kanunun 15 inci maddesinde ise 13 üncü maddede yazılı mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar sürelerin işlemeyeceği, bu takdirde tarh zamanasının işlemeyen süreler kadar uzayacağı, bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malum olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesi gerektiği, Maliye Bakanlığının, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle; bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilân etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkili olduğu, bu yetkinin vergi türleri ve işyerleri itibarıyla; beyannamelerin toplulaştırılması, yeni beyanname verme süreleri belirlenmesi ve beyanname verme zorunluluğunun kaldırılması şeklinde de kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki hükme göre, mükelleflerin mücbir sebep hali içinde bulunduklarını ispat ve tevsik etmeleri halinde, mücbir sebep hali devam ettiği sürece vergi ödevlerinin yerine getirilme süresi kanun hükmünden dolayı uzamaktadır.

Mücbir sebep hallerinde mücbir sebebin başladığı tarih ile ortadan kalktığı tarih arasında geçen süreler işlememekte, ancak belli bir bölge veya bölgenin bir kısmını etkileyen yangın, deprem, su basması gibi genel karakter taşıyan tabii afetlerde vergi ödevlerinin yerine getirilmesi bakımından mücbir sebep halinin başlangıç tarihi bilinmekte ise de sona erdiği

tarihin tespiti mükellefler yönünden güçlük oluşturmaktadır. Bu gibi hallerde mücbir sebep halinin ortadan kalktığı tarihin diğer bir ifade ile mücbir sebep hali nedeniyle işlemeyen sürenin Vergi Usul Kanununun 14 üncü maddesi uyarınca idarece tespit edilmesi gerekmektedir.

Başkanlığımızca, Yunus Emre Halk Çarşısında meydana gelen yangın nedeniyle zarar gören mükellefler için vergi kanunlarının uygulanması bakımından mücbir sebep halinin **06 Mart 2013** tarihinde başlayıp, **06 Eylül 2013** tarihi sonuna kadar devam etmesi ve dolayısıyla bu sürenin mücbir sebep hali nedeniyle işlemeyen süre olarak kabulü uygun görülmüştür.

Bu itibarla, söz konusu yangın nedeniyle zarar gören mükellefler açısından mücbir sebep halinin başladığı **06 Mart 2013** tarihinden mücbir sebep halinin sona ereceği **06 Eylül 2013** tarihine kadar verilmesi gereken beyanname ve bildirimlerin verilme ve ödeme süreleri **31 Ekim 2013** tarihi mesai saati sonuna kadar uzatılmış bulunmaktadır.

Öte yandan, usulüne uygun olarak tarh ve tahakkuk eden vergi borçlarının zamanında ödenmesi esastır. Vadesinde ödenmeyen amme alacaklarının gecikme zammı da tatbik edilmek suretiyle takip ve tahsili 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanundan doğan bir zorunluluktur.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut hacz olunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir.” hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, çok zor durumda olmaları nedeniyle tahakkuk eden borçlarını defaten ödeyemeyecek durumda olan mükelleflerin, ayrı ayrı dilekçeyle yazılı olarak Gelir İdaresi Başkanlığına, ilgili vergi dairesi başkanlığına ya da borçlu oldukları vergi dairelerine müracaatta bulunarak, borçlarının tecil ve taksitlendirilmesini talep etmeleri halinde bu konudaki talepleri değerlendirilebilecektir.

6183 sayılı Kanunun anılan hükmü gereğince, tecil talepleri kabul edilen mükelleflerin tecil edilen borçlarına karşılık olarak cari oranda (yıllık %12) tecil faizi ödemeleri gerekmekte olup, ödemesiz bir devre veya uygulanmakta olan faiz oranından farklı bir oran uygulanmak suretiyle ya da faizsiz olarak tecil yapılması mümkün değildir.

Bu itibarla, Altındağ Belediyesi Yunus Emre Halk Çarşısı’nda çıkan yangından zarar gören esnafın vergi borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirilerek ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı